

ESBL – vårdhygieniska riktlinjer

Vårdrutinen gäller även vid misstänkt ESBL i avvaktan på provsvar.

Patientens medicinska omhändertagande får inte förhindras eller fördröjas på grund av misstänkt eller konstaterat bärarskap av ESBL.

Allmänt

ESBL: Tarmbakterier, t ex E. coli och Klebsiella pneumoniae, som producerar Extended Spectrum Beta Lactamases.

Behandlande läkare:

- märker upp journalen i uppmärksamhetssignalen
- informerar skriftlig muntligt och till patienten
- ESBL är endast anmälningspliktig för laboratoriet

På Folkhälsomyndighetens hemsida finns mer information.

Smittvägar

Bakterierna sprids som fekal-oral smitta och genom direkt eller indirekt kontaktsmitta. Smittspridning sker främst via förorenade händer, kläder, föremål eller utrustning.

Riskfaktorer för smittspridning

- Diarré, faeces- eller urininkontinens
- Drän, PEG och stomier som anlagts för > 1 dygn sedan
- Urinvägskateter (KAD, suprapubis, pyelostomi mm) som anlagts för > 1 dygn sedan
- Omlägningskrävande sår > än 1 dygn
- Förvirring, demens

Patienter med nyligen anlagda katetrar eller färska operationssår enligt ovan anses inte utgöra någon ökad risk för smittspridning och kan vårdas på UVA första dygnet efter operation.

Var skall patienten vårdas?

Patient utan riskfaktorer

- Patient utan riskfaktorer för smittspridning enligt ovan kan vårdas på flerbäddsrum med gemensam toalett och dusch men behöver inte vara isolerade.
- Hanteras enligt sedvanliga basala hygienrutiner.

Patient med riskfaktorer

- Vårdas isolerad på eget rum med egen toalett och dusch

Vårdrutiner

- Basala hygienrutiner
- Informera patienten om vikten av god handhygien. Särskilt viktigt med god hygien vid toalettbesök.
- Måltider och fika ska serveras av personal
- Byt eventuella kanyler/katetrar vid inläggning efter vård i ett geografiskt riskområde, se Vårdhygiens hemsida.

Material och hjälpmedel

- Begränsa förrådsmängden och utrustning på rummet
- Flergångsmaterial desinfekteras i spol/diskdesinfektor
- Alla hjälpmedel är patientbundna och avtorkas dagligen med ytdesinfektion och punktdesinfekteras vid behov

Besökare

- Desinfekterar händerna före och efter besöket
- Vid besök hos isolerad patient får besökarna inte vistas i allmänna utrymmen
- Får inte vistas i förråd, ta material från förrådsvagnar eller hantera avdelningens livsmedel
- Tillämpar basala hygienrutiner om de deltar i vårdarbetet

Undersökning på annan enhet

Konsultundersökningar bör i första hand utföras i patientens eget rum.

- Remissmottagaren ska informeras om ESBL på remissen och meddelas muntligen
- Patienten ska ha rena kläder och desinfekterade händer

- Sår täcks med rena förband
- Rent inkontinensskydd, tömda urinpåsar och stomier
- Vid transport i sängen ska denna bäddas ren och torkas av med ytdesinfektionsmedel

Smittspårning

- Smittspårning initieras alltid av Vårdhygieniska enheten.
- Berörd enhet ansvarar för utförandet.

Utskrivning till annan vårdenhet

Vid utskrivning till särskilt boende eller hemsjukvård ska avdelningen informera den mottagande enheten om ESBL-bärarskapet/infektionen.

Städning, tvätt, avfall, disk

Punktrensning/desinfektion: Torka först upp spill. Därefter alkoholbaserad ytdesinfektion.

Daglig städning: Vårdrum och hygienutrymme. Kontaktytor på säng, sängbord, andra kontaktytor i patientens närhet, handfat särskilt kranar, ringledningar och toalettstol. Använd fuktad mikrofiberduk alt. rengöringsmedel och vatten. Viktigt med mekanisk rengöring. Desinfektera med alkoholbaserad ytdesinfektion

Golv: Fuktad mikrofibermopp alt. rengöringsmedel och vatten.

Slutstädning: Samma rutin som vid daglig städning. Släng toalettpappersrullen, toaborste och engångsmaterial som varit i patientens närhet.

Hjälpmiddel: Rengörs och desinfekteras som vid daglig städning.

Tvätt: Konventionell tvätt.

Avfall: Konventionellt avfall.

Disk: Servett, haklapp, plåster eller liknande kastas på rummet innan brickan tas ut. Porslinet diskas i diskmaskin.

Märkning av journal

Märkning av journal görs av läkare som ordinerat/mottagit odling. Noteringen skall införas i Cosmic under smitta:

- Rubrik: ESBL
- Kommentar: Se X-klinikens anteckning, aktuellt datum.

Gör en anteckning i aktuell journal med följande text:

”Hos denna patient har resistent bakterie, ESBL påvisats. All eventuell antibiotikabehandling bör ske i samråd med infektionsjour”. Hänvisa till aktuellt odlingsvar.

Ändringshistorik

Datum	Ändring	Utförd av
2022-04-12	Översyn av dokument och byte av mall	CJ, SC, EL, BL, EA
2022-10-06	Information till patienten	BL, P-ÅJ